

Obotavljiv nadzor izvajanja Alpske konvencije

Pogodbenice Alpske konvencije bodo morale letos prvič, nato pa vsake štiri leta poročati, ali in kako upoštevajo določila Alpske konvencije in njenih protokolov. Mnoge pogodbenice poročil niso pravočasno predložile oz. jih niso predložile v vseh jezikih konvencije. [Več na strani 1](#)

Mednarodni dan gora 2005

Letošnji mednarodni dan gora je posvečen zmanjšanju revščine v gorskih regijah prek trajnostnega turizma. Ta dan se že tretje leto praznuje 11. decembra, njegov namen pa je ozavestiti širšo javnost zlasti o možnostih in nevarnostih, ki se pojavljajo na gorskih območjih kot posledica turistične dejavnosti. [Več na strani 2](#)

Mednarodna pobuda za preprečitev uničenja reke Tilment

Srednji tok reke Tilment (Tagliamento) - pravijo ji tudi kraljica alpskih rek - močno ogrožajo načrti varstva pred poplavami italijanske dežele Furlanije-Juljske krajine, saj so zastareli in v nasprotju s načeli trajnostnega razvoja. [Več na strani 3](#)

Obotavljiv nadzor izvajanja Alpske konvencije

Pogodbenice Alpske konvencije bodo morale letos prvič, nato pa vsake štiri leta poročati, ali in kako upoštevajo določila Alpske konvencije in njenih protokolov. Mnoge pogodbenice poročil niso pravočasno predložile oz. jih niso predložile v vseh jezikih konvencije. Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je na seji odbora za preverjanje, ki je potekala na Dunaju od 17. do 19. oktobra 2005, tako ravnanje ocenila negativno, saj to onemogoča resno pripravo na seje. Kneževina Monako je v celoti odstopila od namere, da bi predložila poročilo, čeprav se je rok za oddajo iztekel že konec avgusta.

Kot so sklenili okoljski ministri, morajo biti poročila pripravljena tako, da so javno dostopna, kar pa se doslej ni zgodilo. To naj bi sedaj v kratkem nadoknadili. Na dunajski seji sicer zaradi zelo obsežnega gradiva in kratkega pripravljalnega časa ni bilo mogoče podrobneje obravnavati predloženih poročil, kljub temu pa se je izkazalo, da se je pri izpolnjevanju obsežnega vprašalnika za pripravo poročila pojavilo sorazmerno malo težav. K sodelovanju pri pripravi poročila sta le Avstrija in Slovenija povabili po eno nevladno organizacijo (NVO), pri čemer je več držav izjavilo, da so nevladnim organizacijam načeloma omogočile možnost sodelovanja.

CIPRA je prepričana, da bo poročilo o upoštevanju obveznosti Alpske konvencije alpskim državam in EU vsake štiri leta omogočilo, da si ustvarijo pregled nad tem, kaj so na tem področju storile, istočasno pa naj bi po možnosti javna razprava pokazala, kje so pomanjkljivosti pri izvajanju in kako bi jih lahko odpravili. Pomanjkljivosti se kažejo, recimo, v tem, da so le v Avstriji in Sloveniji znane sodbe sodišč in odločbe upravnih organov, ki se izrecno opirajo na Alpsko konvencijo in izvedbene protokole.

Natančna razprava o poročilih je predvidena za naslednjo sejo sredi decembra, Stalni sekretariat Alpske konvencije pa bo v ta namen opravil pripravljalna dela.

Vir: CIPRA-International

Vsebina

Pogodbenice Alpske konvencije	1
Mednarodni dan gora 2005.....	2
Družbeno-gospodarska razsežnost Alpske konvencije	2
Razstava: „Gore – območje, ki se spreminja“	2
Rona-Alpe: zahteva po omejitvi motoriziranih športnih panog	2
Mednarodna pobuda za preprečitev uničenja reke Tilment	3
Zahteva za uresničevanje Alpske konvencije na Bavarskem	3
„Biseri Alp“ spodbujajo okolju prijazno mobilnost..	3
Publikacija „Rešite gore“ – Mountain Wilderness se predstavi	3
O tem in onem	4
Prireditve	4
Saj ni res, pa je... ..	4

Mednarodni dan gora 2005

Letošnji mednarodni dan gora je posvečen zmanjšanju revščine v gorskih regijah prek trajnostnega turizma. Ta dan se že tretje leto praznuje 11. decembra, njegov namen pa je ozvesti širšo javnost zlasti o možnostih in nevarnostih, ki se pojavljajo na gorskih območjih kot posledica turistične dejavnosti. Turizem marsikateri občini sicer odpira številne priložnosti, npr. višji dohodek, nova tržišča, kulturna izmenjava itd., pogosto pa tudi uničevalno vpliva na krajino in življenjske razmere na gorskih območjih, še zlasti revnejšega dela prebivalcev.

Nasprotno pa turizem, ki upošteva načela trajnostnega razvoja, izpolnjuje potrebe tako turistov kot tudi gorskih občin, zato je mednarodni dan gora poziv vsem, da pri razvijanju turizma upoštevajo ta načela, če želijo prispevati k zmanjšanju revščine na gorskih območjih. Dejavnosti, ki se bodo na mednarodni dan gora odvijale na svetovni ravni, bo usklajevala delovna skupina pri Organizaciji za prehrano in kmetijstvo (FAO), ki bo zagotovila tudi informativno gradivo. Vir in nadaljnje informacije: <http://www.fao.org/mnts> (fr/en)

Turizem mora upoštevati potrebe domačega prebivalstva

Copyright: <http://www.fao.org>

Družbeno-gospodarska razsežnost Alpske konvencije

Ena prednostnih nalog, ki jo vidi v obdobju svojega mandata avstrijsko predsedstvo Alpske konvencije, je v večji meri posvetiti pozornost konkretnim strokovnim temam na sejah Stalnega odbora in tako ponovno doseči več posluha za življenjska vprašanja alpskega prostora. Tako je na spletnem naslovu <http://www.umwelt.net.at/article/articleview/34329/1/9217> v štirih jezikih (de/fr/it/sl) objavljen povzetek prve ključne prireditve "Družbeno-gospodarska razsežnost Alpske konvencije s posebnim upoštevanjem vloge alpskih mest", ki je potekala aprila 2005 v Beljaku v Avstriji.

Osrednji del publikacije so članki o alpskih mestih, in sicer Beljaku v avstriji in Sonthofnu v Nemčiji, ter več prispevkov o pripravi deklaracije o prebivalstvu in kulturi, med drugimi prispevek Wernerja Bätzinga z naslovom "Prebivalstvo in kultura – ključna tema Alpske konvencije?". Publikacija vsebuje povzetke poglavitnih izjav iz razprave, v kateri so bile v ospredju posebnosti in problematika alpskih mest in vprašanja alpske kulture. Druga ključna prireditev o podnebnju in naravnih nesrečah je bila 27. septembra 2005 v avstrijskem kraju Galtür.

Razstava: „Gore – območje, ki se spreminja“

V Grenoblu v Franciji je trenutno na ogled razstava „Montagnes, territoires d'inventions“, ki predstavlja in raziskuje razvoj gorske krajine v zadnjih stoletjih ter njeno vedno večjo rabo kot bivalnega prostora. Razvoj, ki se od leta 1800 dalje odvija z bliskovito hitrostjo, je močno vplival na naravno okolje – spremenila se je vrsta rabe: medtem ko so s tem prostorom nekdanje gospodarili sonaravno in za naravo sprejemljivo, se ta danes vedno bolj uporablja kot bivalni in sprostitveni prostor. Razstavo je organizirala šola za arhitekturo iz Grenobla in bo odprta do 29. oktobra 2005.

17. oktobra je v okviru razstave potekal posvet o Grenoblu ter njegovih povezavah in prekinitvah teh povezav z okoliškim gorskim svetom. Posvet je poleg pogleda v preteklo obdobje poskušal kritično predvideti tudi prihodnji razvoj tega območja.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.caue-isere.org/actu.php> (fr)

Rona-Alpe: zahteva po omejitvi motoriziranih športnih panog

Izvajanje motoriziranih športnih panog v gorah je v Franciji zakonsko urejeno od januarja 1991. S številnimi izjemnimi dovoljenji, ki jih izdajajo za opravljanje določenih poklicev in tudi vedno bolj za rabo na področju priložnostnih dejavnosti in turizma, se neprestano kršijo predpisi o motoriziranem priložnostnem prometu. 6. oktobra 2005 je svet departmaja Rona-Alpe pozval državo, prefekte in občine k doslednejšemu izvajanju smernic, sprejetih januarja 1991, in k omejitvi števila posebnih predpisov v okviru sodobne okoljske politike.

Velike športne prireditve v naravnem okolju, kjer se uporabljajo motorizirana vozila, kot tudi naraščanje števila štirikolesnikov (quad), koles enduro in terenskih vozil, ki jih uporabljajo kot športne rekvizite ali za vožnjo do počitniških stanovanj, namreč pogosto nasprotujejo ciljem trajnostnega razvoja.

Vir: http://www.cr-rhone-alpes.fr/V2/content_files/decisionsAP.pdf (fr)

Mednarodna pobuda za preprečitev uničenja reke Tilment

Srednji tok reke Tilment (Tagliamento) - pravijo ji tudi kraljica alpskih rek - močno ogrožajo načrti varstva pred poplavami italijanske dežele Furlanije-Juljske krajine, saj so zastareli in v nasprotju s načeli trajnostnega razvoja. Zato je nemško društvo za varstvo gorskega sveta v sodelovanju s številnimi mednarodnimi združenji in znanstveniki izdalo posebno brošuro, v kateri sta predstavljena reka in njen poseben pomen za Evropo, predstavljene pa so tudi možne zasnove in rešitve problema v smislu sodobne evropske okoljske politike.

Več kot 150 strokovnjakov s področja vodogradnje in raziskovanja lok je konec septembra sprejelo resolucijo, v kateri so se zavzeli za rešitev reke Tilment. Reka namreč s svojimi lokami velja za eno prednostnih območij varstva narave v celotnem alpskem prostoru in njegovem predgorju. Z načrtovanimi posegi bi bil močno kršen evropski pravni red, ki ga predstavljajo obveznosti v okviru Nature 2000 in okvirne direktive EU o vodi.

Nadaljnje informacije in naročila posebne brošure v nemškem jeziku: http://www2.uibk.ac.at/public-relations/presse/2005/presseaussendung_175_2005.html (de)

Še neokrnjena dinamika Tilmenta

Copyright: Arno Mohl / WWF Austria

Zahteva za uresničevanje Alpske konvencije na Bavarskem

Stranka zelenih je v bavarskem deželni parlamentu izrazila zahtevo za dosledno izvajanje varstva alpskega prostora. S poslanskim vprašanjem, ki ga je naslovila na deželno vladno v Münchnu, želi pospešiti ustrezno izvajanje Alpske konvencije. V obsežnem vprašanju je tudi nazorno prikazano, kako zgrešena je smer razvoja na vseh področjih delovanja Alpske konvencije v bavarskem alpskem prostoru.

Na tiskovni konferenci 18. oktobra 2005 je Ruth Paulig, predstavnica Zelenih za okoljsko področje, povedala naslednje: „Uničevanje Alp zaradi odpiranja površin v turistične namene, gradnje cest in neprimerne izvajanja kmetijske in gozdarske dejavnosti je vse hujše.“ Za varstvo Alp so zato nujni ukrepi tako na ravni zvezne vlade kot Zvezne dežele Bavarske. Andreas Güthler iz nemškega nacionalnega odbora Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) pa je poudaril, da se določbe Alpske konvencije na Bavarskem doslej niso dosledno izvajale. Pričakovati je, da bo vlada v zvezi s tem vprašanjem podala stališče v šestih do devetih mesecih.

Vir: CIPRA-Nemčija, več informacij: klaus.kuhn@gruene-fraktion-bayern.de

„Biseri Alp“ spodbujajo okolju prijazno mobilnost

25 občin iz Avstrije, Francije, Italije, Nemčije in Švice se je združilo v mrežo „Biseri Alp“, v okviru katere si bo prizadevalo turistične znamenitosti povezovati s prednostmi, ki jih prinaša okolju prijazna mobilnost. Posamezna mesta v tej mreži se ne odlikujejo le po dobro organizirani mreži javnega prevoza in ugodnih povezavah prek daljinskega prometa, ampak tudi s povezavami med posameznimi mesti. Mesta bodo spodbujala krajevno kulturo, npr. obrtno dejavnost, domačo kuhinjo itd., in skrbela za medsebojno kulturno izmenjavo.

Ideja za mrežo je nastala pri izvajanju projekta Alps Mobility II v okviru pobude EU INTERREG III B. Na srečanju, ki je potekalo prve dni oktobra v Saurisu v Italiji, so projektni partnerji opredelili merila, ki so pogoj za sprejem mest v mrežo „Biseri Alp“. Srečanje je bilo istočasno tudi pripravljalni sestanek za ustanovitev krovne organizacije „Biseri Alp“, ki jo bodo uradno ustanovili konec januarja 2006 na Dunaju. Viri in nadaljnje informacije: <http://www.trafico.at/alpsmobility> (de/fr/it/en), http://www.provinz.bz.it/lpa/news/news_d.asp?art=115651 (de/it)

Publikacija „Rešite gore“ – Mountain Wilderness se predstavi

Pred kratkim je izšla publikacija „Rešite gore“ avtorja François Labanda, v kateri je podal pregled dejavnosti Mountain Wilderness (MW), ki si je za cilj postavila prav to, kar kaže že naslov publikacije: rešiti gore v vseh vidikih. MW je bil ustanovljen leta 1987 v Bielli v Italiji, uveljavil pa se je že v Nemčiji, Franciji, Italiji, Švici in Sloveniji, kjer v posameznih krajih zastopa interese gora kot življenjskega prostora.

Labande v svoji knjigi, napisani v francoskem jeziku, predstavlja najrazličnejše pobude organizacije Mountain Wilderness, kot so, recimo, prizadevanja za preprečitev gradnje različnih cest in predorov, širitev smučarskih območij ali narodnih parkov. V knjigi so prikazana tudi mednarodna prizadevanja za okolju prijazen rabo narave (na primer na vrhu K2 v Pakistanu ali Olimpu v Grčiji), ki naj bi bralca spodbudila k razmišljanju.

Bibliografija: Labande, F. (2004): Sauver la montagne. 380 strani, ISBN 2-88086-325-2

Nadaljnje informacije: <http://france.mountainwilderness.org/index.php?action=afficher&rub=5&id=198&from=2> (fr)

O tem in onem

Nemčija: konferenca o mobilnosti in turizmu, ki sta sprejemljiva za okolje

4. novembra 2005 bo v Bad Reichenhallu v Nemčiji potekala mednarodna konferenca o prihodnjem razvoju Alp, ki bo poskušala ponazoriti konkretne pristope za spodbujanje in nadaljnji razvoj zasnov za okolju prijazne mobilnosti. Posebna pozornost bo namenjena izmenjavi izkušenj, pozitivnim primerom iz različnih predelov Alp ter predstavitvi izvedljivih konceptov. Konferenca se bo zaključila 5. novembra z ekskurzijo, na kateri bodo udeleženci spoznali mesto Bad Reichenhall z vidika prometne politike. Konferenco, ki bo potekala v nemškem jeziku, organizira bavarska podružnica nemškega prometnega kluba.

Vir: <http://www.vcd-bayern.de> (de)

Satelitska tehnika na Južnem Tirolskem

Že oktobra prihodnjega leta bo Južna Tirolska v Italiji lahko sprejemala podatke z različnih satelitov za opazovanje zemlje in jih analizirala v uradu, ki ga bo ustanovila pri Evropski akademiji v Bolzanu. V ta namen je načrtovana postavitve zemeljske postaje na gori Rittner Horn. Področja uporabe podatkov so raznovrstna in segajo od do centimetra natančnega izračuna višine snega, opazovanja ledenikov, nadzora plazovitih pobočij do spremljanja stanja onesnaženosti zraka, rabe površin, kmetijskega gospodarjenja in geoloških razmer na rizičnih predelih.

Vir in nadaljnje informacije: http://www.provinz.bz.it/LPA/news/news_d.asp?art=115238&HLM=1 (de/it)

Simpozij o planinskih kočah in gorski arhitekturi

Planinske kočje niso le kraj v visokogorju, kjer se gorniki zbirajo in najdejo zatočišče, temveč so primer gorske arhitekture, ki se mora prilagoditi ekstremnim podnebnim razmeram in se istočasno zlivati s krajino in naravnim okoljem. Pri tem se vedno pogosteje uporablja sodobna tehnologija. Drug simpozij o sodobni gorski arhitekturi o planinskih kočah bo 22. oktobra 2005 v centru Gran Place v kraju Pollein v dolini Aoste. Simpozij, ki bo potekal v italijanskem in francoskem jeziku, organizira Fundacija Courmayeur.

Nadaljnje informacije in program: <http://www.fondazionecourmayeur.it/anteprema.asp> (en/fr/it)

http://www.provinz.bz.it/LPA/news/news_i.asp?art=115237&HLM=1

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Okrogla miza: **Netrajnostni trendi pri rabi virov – kako doseči preobrat?** Dunaj (Avstrija), 24. 10. 2005. Delovni jezik: nemščina. Organizira: Forum za trajnostno Avstrijo.

Več informacij na spletnem naslovu: silvia.stuppaeck@nachhaltigkeit.at

3. mednarodna tematska delavnica v okviru DYNALP: **Turizem brez avtomobila: trajnostne oblike mobilnosti v občinah.** Werfenweng (Avstrija), 27. 10. 2005. Delovni jeziki: nemščina, francoščina, italijanščina. Organizirata: projekt Dynalp, občina Werfenweng.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.dynalp.org/s/pdf/Delavnice_Werfenweng.pdf (de/fr/it/sl)

Mednarodna konferenca o gorskih območjih v srednji in vzhodni Evropi: **Policy and public stakes of territorial convergence of Mountain Massifs in Central and Eastern European countries.** Visoke Tatre (Strbskie Pleso), Slovaška, 27. in 28. 10. 2005. Delovni jezik: angleščina. Organizira: Association of mountain communities of Slovakia.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.promonte-aem.net/AEM/en/Calendrier/1127230571/view_event (en)

Forum o biotski raznovrstnosti SWIFCOB 5: **Varstvo biotske raznovrstnosti – določitev prioritet.** Bern (Švica), 4. 11. 2005. Delovna jezika: nemščina, francoščina. Organizira: Forum o biotski raznovrstnosti Švica.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.biodiversity.ch/events/swifcob> (de/fr)

alps simpozij o upravljanju z naravnimi nesrečami 2005: **Upravljanje naravnih nesreč s pravnega vidika.** Obergurgl (Avstrija), 9.-11. 11. 2005. Delovni jezik: nemščina. Organizira: alpS center za upravljanje z naravnimi nesrečami, Univerza v Innsbrucku.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.alp-s.at/obergurgl2005/alpS-Symposium_2005_prog.pdf (de)

Saj ni res, pa je...

... Predsednik pokrajine Torino Antonio Saitta je predlagal, da bi progo za bob, ki je bila zgrajena za zimske olimpijske igre 2006 v Torinu, takoj po končani olimpiadi spet podrli. Predlog je utemeljil z dejstvom, da znašajo stroški vzdrževanja proge 700.000 evrov na leto. Objekt, katerega gradnja je znašala 50 milijonov evrov, naj bi se, kot je prepričan Saitta, po končani olimpiadi le redko uporabljal, saj se le malokdo ukvarja s tem športom. Proga za bob, dolga 1435 metrov in opremljena z napravo za hlajenje, ki vsebuje 48 ton amonijaka, je bila zgrajena na območju občine Cesana z državnimi sredstvi. Trenutno še ni jasno, kdo bo v prihodnje lastnik proge, ki bo po končani olimpiadi moral prevzeti breme stroškov za njeno vzdrževanje.

Vir: La Repubblica, 13. 10. 2005